

**Studiju programmas raksturojums
Profesionālā bakalaura studiju programma “Vecmāte”**

2015./2016. akadēmiskais gads

1. Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija, mērķi un uzdevumi.

Studiju programmas nosaukums: profesionālā bakalaura studiju programma “Vecmāte”.

Iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija: profesionālais bakalaura grāds veselības aprūpē un galvenās vecmātes kvalifikācija.

Studiju programmas mērķi:

- dot iespēju vidusskolas izglītību ieguvušiem studentiem iegūt 2. līmeņa augstāko profesionālo izglītību ar bakalaura grādu veselības aprūpē un 5. profesionālās kvalifikācijas līmeņa galvenās vecmātes kvalifikāciju, sagatavot tālākām studijām maģistrantūras programmā;
- sagatavot kvalificētus speciālistus, kas rūpējas par sievietes, viņas ģimenes un sabiedrības seksuālo un reproduktīvo veselību, organizē un vada dzemdībpalīdzību;
- sagatavot speciālistus, kas izglīto pacientus, viņu ģimenes locekļus, aprūpes komandas dalībniekus un sabiedrību;
- veicināt patstāvīgas, radošas personības veidošanos, kas attīsta vecmātes prakses pamatus, kā arī organizē un vada dzemdībpalīdzību savas kompetences ietvaros.

Studiju programmas uzdevumi:

- nodrošināt atbilstošu zināšanu apguvi veselības aprūpē, kas saistīta ar vecmātes darbu;
- veicināt izpratni par vecmātes lomu sabiedrībā;
- sniegt zināšanas par sievietes, viņas ģimenes un sabiedrības seksuālo un reproduktīvo veselību;
- veicināt starppersonu saskarsmes prasmes veselības aprūpē un prasmi strādāt komandā;
- radīt mūžizglītības prasmi;
- sekmēt programmas beidzēju konkurētspēju mainīgajos sociālekonomiskajos apstākļos vietējā un starptautiskajā darba tirgū.

2. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti.

Prognozētie studiju rezultāti veidojas uz iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču bāzes.

Pamatojoties uz studiju programmā iekļautajiem studiju kursiem, studējošie būs apguvuši vispārējas un specializētās galvenās vecmātes profesijai atbilstošās **zināšanas**:

- zinātņu nozarēs, kuras ir sievietes un viņas ģimenes aprūpes pamatā, kā arī zināšanas par sievietes un jaundzimušā bioloģiskajām funkcijām, anatomiju, fizioloģiju un fiziskās un sociālās vides ietekmi uz cilvēka veselības stāvokli;

- zinātnes nozarē, kas ir vecmātes profesionālās darbības pamatā, – dzemdniecībā, ginekoloģijā;
- par vecmātes profesijas filozofiju, profesionālo ētiku, kā arī profesionālo darbību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem;
- zināšanas sievietes un viņu ģimenes locekļu izglītošanā veselības aprūpes jautājumos;
- nepieciešamās zināšanas vispārējās aprūpes plānošanai, nodrošināšanai un novērtēšanai;
- zināšanas vecmātes darba organizēšanā un vadīšanā.

Prasmes:

- izmantojot iegūtās zināšanas, absolvents spēs veikt pilnvērtīgu sievietes un viņas ģimenes aprūpi, vadīt fizioloģisku grūtniecību, dzemdības un pēcdzemdību aprūpi, kā arī spēs novērtēt jaundzimušā stāvokli un veikt aprūpi;
- spēs izglītēt sievieti un viņas ģimenes locekļus veselības aprūpes jautājumos;
- spēs izprast un apspriest vecmāšu nozares jautājumus gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem;
- spēs organizēt un vadīt vecmātes darbu, atbilstoši integrēt zinātnes sasniegumus aprūpē;
- spēs piedalīties kvalitātes pilnveidošanas pasākumos aprūpē, izstrādāt un aktualizēt dzemdību palīdzībā pielietojamo dokumentāciju;
- spēs darboties komandā, noteikt prioritātes;
- spēs pastāvīgi strukturēt savu mācīšanos, virzīt savu padoto tālāku mācīšanos un profesionālo pilnveidi.

Kompetences:

- patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt zinātnisko un profesionālo informāciju un to izmantot dzemdību palīdzības organizācijā un vadīšanā;
- izprot profesionālās ētikas nozīmi dzemdību palīdzībā;
- izvērtēt savas profesionālās darbības ietekmi uz vidi un sabiedrību un piedalīties vecmātes profesijas attīstības darbā;
- piedalīties klīnisko vadlīniju izstrādē dzemdniecībā risku mazināšanā.

Atbilstoši noteikumiem par valsts pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības standartu (LR M inistru ka bineta n oteikumi N r. 141, 2001. gada 20. martā, prot. nr. 12, 5.§) programmas un mācību kursa apjoms tiek izteikts kredītpunktos (KP). KP ir uzskaites vienība, kas atbilst studējošo 40 darba stundām.

Studijās ir vairākas prakses, kuras norisinās atbilstoši studiju plānam. Prakses tiek plānotas secīgi apgūtajiem teorētiskajiem studiju kursiem. Pirmajā studiju gadā studenti apgūst vispārīgo aprūpi un klīniskās prasmes, otrajā un trešajā studiju gadā ir specializētās klīniskās prasmes atbilstoši teorētiski apmācītajiem kursiem, ceturtajā studiju gadā studenti praksē apgūst darba organizēšanas un vadīšanas iemaņas.

3. Uzņemšanas noteikumi (īpaši norāda prasības, uzsākot studiju programmu). Ja studiju programmu paredzēts īstenot svešvalodās, ir noteikta reflektantu svešvalodu zināšanu pārbaude. Norādīt RSU mājaslapas saiti uz pieejamo informāciju.

Sabiedrības veselības un sociālās labklājības fakultātes profesionālā bakalaura studiju programmā “Vecmāte” imatrikulācija notiek saskaņā ar uzņemšanas noteikumiem. Uzņemšanai studiju programmā nepieciešama vidējā izglītība un CE sertifikāts latviešu valodā, svešvalodā un bioloģijā. Studiju programmas “Vecmāte” reflektantus, kuriem ir vidusskolas izglītība, imatrikulē saskaņā ar konkursa rezultātiem, ko veido vidējais no CE vērtējuma bioloģijā un svešvalodā. Vienādu vērtējumu summu gadījumā konkursu ietekmē CE vērtējums latviešu valodā.

Studējošo uzņemšana notiek saskaņā ar Rīgas Stradiņa universitātes (RSU) Senātā apstiprinātiem uzņemšanas noteikumiem attiecīgajam akadēmiskajam gadam un ārējiem normatīvajiem aktiem. Saskaņā ar Ministru kabineta 2006. gada 10. oktobrī pieņemto MK noteikumu Nr. 846 “Noteikumi par prasībām, kritērijiem un kārtību uzņemšanai studiju programmās” 3. punktu līdz kārtējā gada 1. novembrim izstrādā, apstiprina un publisko (arī mājaslapā internetā) uzņemšanas noteikumus studiju programmās (turpmāk – uzņemšanas noteikumi) nākamajam akadēmiskajam gadam.

Uzņemšanas tehniskā gaita ir izstrādāta un aprakstīta RSU Procesa aprakstā Nr. 7 “Studentu servisa pakalpojumu nodrošinājums” 7.1. punktā.

RSU reflektanti elektronisko pieteikšanos veic interneta vietnē <http://www.rsu.lv/studiju-iespejas/uznemsana>.

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem [Nr. 36 “Iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas noteikumi”](#) personai ir tiesības vērsties RSU ar iesniegumu par iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču atzīšanu augstskolas īstenotā studiju programmā vai tās daļā.

Lēmumu par iepriekšējā izglītībā un profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu pieņem augstskolas izveidota Iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas komisija. Tās tiesības, pienākumus, veidošanas nosacījumus, kā arī iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas procedūras specifiskos nosacījumus ietver “[Nolikums par iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu Rīgas Stradiņa universitātē](#)”.

Lai tiktu sākta sasniegtu studiju rezultātu atzīšana, studiju rezultātu atzīšanas komisijai jāiesniedz: [iesniegums](#); dokumenti, kas apliecina iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtos studiju rezultātus; bankas maksājuma uzdevums par veikto maksājumu.

Iesnieguma izskatīšana un lēmuma pieņemšana notiek mēneša laikā kopš iesnieguma saņemšanas.

2015./2016. gadā studiju virziena “Veselības aprūpe” ietvaros, šo iespēju ir izmantojušas 11 personas. 2015. gadā kopā izskatītas 8 lietas, 1 lieta par iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu rezultātu atzīšanu profesionālā bakalaura studiju programmā “Vecmāte”. Atzīti rezultāti gan profesionālajā pieredzē, gan iepriekšējā izglītībā.

4. Studiju programmas plāns (studiju kursu un studiju moduļu saraksts un to apjoms kredītpunktos, sadalījums pa studiju programmas obligātās, ierobežotās izvēles vai brīvās izvēles daļām, norādot to apjomu kredītpunktos, īstenošanas plānojumu).

Kredītpunktu sadalījums pa programmas daļām un semestriem pilna laika studiju programmā.

Programmas daļa	Kopā KP	1. studiju gads		2. studiju gads		3. studiju gads		4. studiju gads	
		1. sem.	2. sem.	3. sem.	4. sem.	5. sem.	6. sem.	7. sem.	8. sem.
Obligātā daļa (ieskaitot praksi)	154	14	20	20	20	20	20	20	20
Izvēles daļa	6	6	-	-	-	-	-	-	-
Kopā	160	20	20	20	20	20	20	20	20

Obligātās daļas studiju kursi ir obligātie, tie ietver pamatkursus, kuros studenti apgūst zināšanas, prasmes, attieksmes un izpratni. Teorētiskās zināšanas studenti nostiprina praktiskajās nodarbībās un seminārnodarībās. Obligātās daļas studiju priekšmetu un prakses apjoms ir 154 KP. Izvēles daļas studiju kursi ir izvēles studiju kursi, kuros padziļināti apgūst zināšanas, prasmes un iemaņas, kas nepieciešamas vecmātes praksē. No piedāvātajiem 160 KP ir jāizvēlas 6 KP studiju priekšmetu formā. Prakses ir saistītas un saturiski atbilst teorētiskajai daļai.

Studiju programmas struktūra.

Nr.	Studiju kursa nosaukums	Kategorija	KP	ECTS	Pārbaudījums							
					1. sem.	2. sem.	3. sem.	4. sem.	5. sem.	6. sem.	7. sem.	8. sem.
Vispārizglītojošie studiju kursi 20 KP (30 ECTS)												
1.	Angļu valoda vecmātēm	Oblig.	2	3	E							
2.	Filozofija un medicīnas ētika	Oblig.	2	3	E							
3.	Ievads psiholoģijā un socioloģijā	Oblig.	2	3	E							
4.	Ekonomikas un biznesa pamati	Oblig.	2	3			E					
5.	Starppersonu saskarsme veselības aprūpē	Oblig.	2	3			E					
6.	Vecmātes darba organizācija un vadība	Oblig.	2	3							E	
7.	Publiskās tiesības un vecmātes darba juridiskie aspekti	Oblig.	2	3							E	
8.	Projektu izstrādes un vadības pamati	Oblig.	2	3							E	
9.	Pedagoģija veselības aprūpē	Oblig.	2	3							E	
10.	Psihosomatiskā medicīna	Oblig.	2	3							E	
Nozares teorētiskie pamatkursi un informācijas tehnoloģiju kursi – 36 KP (54 ECTS)												
11.	Ievadkurss (Veselības jēdziens un koncepcija, Ievadkurss vecmātes profesionālajā darbībā, Ievads bibliotēkas lietošanā)	Oblig.	2	3	E							
12.	Medicīniskā bioķīmija un biofizika	Oblig.	2	3	E							

13.	Bioloģija un medicīnas ģenētika	Oblig.	2	3	E								
14.	Anatomija	Oblig.	4	6	I	E							
15.	Veselības aprūpes vēsture un aprūpes filozofija	Oblig.	2	3	E								
16.	Mikrobioloģija ar virusoloģiju un parazitoloģiju	Oblig.	2	3	E								
17.	Ievads uz pierādījumiem balstītā aprūpē	Oblig.	2	3	E								
18.	Infekciju kontrole aprūpē	Oblig.	2	3		E							
19.	Funkcionālā fizioloģija	Oblig.	2	3		E							
20.	Propedeutika	Oblig.	2	3		E							
21.	Pirmā palīdzība un civilā aizsardzība	Oblig.	2	3		E							
22.	Embrioloģija un histoloģija	Oblig.	2	3			E						
23.	Vispārējā pataloģija (patoloģiskā anatomija, patoloģiskā fizioloģija)	Oblig.	4	6			E						
24.	Farmakoloģija	Oblig.	2	3				E					
25.	Statistikas metodes un informātika	Oblig.	2	3								E	
26.	Pētniecības metodes	Oblig.	2	3								E	
Nozares profesionālās specializācijas kursi – 52 KP (78 ECTS)													
27.	Klīniskās aprūpes pamati	Oblig.	2	3		E							
28.	Rehabilitācija un ergonomika dzemdniecībā	Oblig.	2	3			E						
29.	Klīniskā aprūpe dzemdniecībā un ginekoloģijā	Oblig.	4	6			i	E					
30.	Fizioloģiskas grūtniecības vadīšana	Oblig.	2	3			E						

31.	Jaundzimušā barošana un laktācija	Oblig.	2	3			E				
32.	Seksuālā izglītošana un ģimenes plānošana	Oblig.	2	3			E				
33.	Fizioloģiskā dzemdniecība un pēcdzemdību perioda aprūpe (Fizioloģiskā dzemdniecība)	Oblig.	2	3				E			
34.	Ginekoloģija	Oblig.	2	3				E			
35.	Zīdaiņu rehabilitācija	Oblig.	2	3				E			
36.	Vispārējā aprūpe	Oblig.	2	3				E			
37.	Veselās sievietes aprūpe un uzturs	Oblig.	2	3				E			
38.	Patoloģiskas grūtniecības vadīšana	Oblig.	2	3					E		
39.	Reproduktīvās veselības stāvokļa noteikšanas metodes/neauglība	Oblig.	2	3					E		
40.	Klīniskā farmakoloģija un medikamentozā aprūpe dzemdniecībā	Oblig.	2	3					E		
41.	Aprūpes process vecmātes praksē	Oblig.	2	3					E		
42.	Fizioloģiskā dzemdniecība un pēcdzemdību perioda aprūpe	Oblig.	4	6					E		
43.	Patoloģiskā un operatīvā dzemdniecība	Oblig.	2	3						E	
44.	Neatliekamā medicīniskā palīdzība; Anestezioloģija un reanimatoloģija dzemdniecībā	Oblig.	2	3						E	
45.	Kursa darbs sabiedrības veselībā	Oblig.	2	3						Aizst.	
46.	Bērnu veselība	Oblig.	4	6						E	
47.	Psihiatrija un narkoloģija	Oblig.	2	3						E	

48.	Sabiedrības veselība un epidemioloģija	Oblig.	2	3						E		
49.	Kursa darbs standartu analīzē vecmātes praksē	Oblig.	2	3							Aizst.	
Izvēles studiju kursi – 6 KP (9 ECTS)												
49.	Latīņu valodas terminoloģijas pamati	Izvēles	2	3		E						
50.	Personības psiholoģija	Izvēles	2	3		E						
51.	Vingrošana grūtniecēm	Izvēles	2	3		E						
52.	Pašefektivitāte un pašregulācija	Izvēles	2	3		E						
53.	Arodmedicīna un arodslimības vecmātēm	Izvēles	2	3		E						
54.	Medicīnas terminoloģija krievu valodā	Izvēles	2	3		I						
Prakse – 34 KP (51 ECTS)												
55.	Prakse I	Oblig.	2	3		E						
56.	Klīniskā prakse I	Oblig.	6	9				E				
57.	Klīniskā prakse II	Oblig.	8	12					E			
58.	Klīniskā prakse III	Oblig.	6	9						E		
59.	Klīniskā prakse IV	Oblig.	10	15							E	E
60.	Prakse vecmāšu darba vadīšanā un organizācijā	Oblig.	2	3							E	
61.	Bakalaura darbs un Valsts Pārbaudījums	Oblig.	12	18								E

5. Studiju programmas praktiskā īstenošana: izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana. Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība).

Studiju programmas īstenošanas vieta – RSU. Studiju programmas izpildīšanu nodrošina RSU Sabiedrības veselības un sociālās labklājības fakultātes Māsinību un dzemdību aprūpes katedra. Mācību veiksmīgai realizēšanai notiek sadarbībā ar RSU Sabiedrības veselības un sociālās

labklājības fakultātes katedrām, Medicīnas fakultātes katedrām, Rehabilitācijas fakultāti, Anatomijas un antropoloģijas institūtu, Valodu centru, Medicīnas vēstures institūtu.

Studiju process ir organizēts atbilstoši RSU Satversmei, Augstskolu likumam un normatīvajiem dokumentiem, kuri ir spēkā Latvijas Republikā, kā arī saskaņā ar RSU Senātā pieņemtajiem studijas reglamentējošiem dokumentiem un kopējo RSU stratēģiju.

Studiju programmu analizē ne retāk kā vienu reizi gadā profesionālā bakalaura studiju programmas “Vecmāte” studiju Kvalitātes padomē, Sabiedrības veselības un sociālās labklājības fakultātes Domē, apstiprināta Dekānu padomē un RSU Senātā. 2015./2016. akadēmiskajā gadā studiju programmā ieviestas vairākas izmaiņas: ieviests studiju kurss “Pirmā palīdzība un civilā aizsardzība”, apvienoti studiju kursi “Neonatoģija” un “Pediatrijas pamati”, izveidojot studiju kursu “Bērnu veselība”, radīta iespēja vairākus studiju kursus apgūt kopā ar “Māszinību” studiju programmā studējošiem – “Medicīniskā bioķīmija un biofizika”, “Vispārējā patoloģija” un “Propedeutika”.

Studiju kvalitātes nodrošināšanai un arī potenciālo konfliktsituāciju novēršanai un risināšanai studiju programmas vadītāja, dekāns, prodekāns, Māszinību un dzemdību aprūpes katedras vadītāja regulāri tiek ar studentiem, uzklasa viedokļus, sniedz konsultācijas. Studiju programmas kvalitātes nodrošinājuma pamatā ir regulāra studiju priekšmetu programmu satura analīze un vērtējums studiju programmas “Vecmāte” studiju Kvalitātes padomē, Māszinību un dzemdību aprūpes katedras sēdēs un Sabiedrības veselības un sociālās labklājības fakultātes domes sēdēs.

Katra studiju priekšmeta noslēgumā ar studējošajiem tiek pārrunāts un apspriests studiju priekšmeta saturs un realizācijas gaita. Studenti novērtē pasniedzēja sagatavoto lekciju un nodarbību kvalitāti, studiju priekšmeta realizētā satura atbilstību studiju kursa aprakstam, studiju priekšmeta uztveramības pakāpi, jaunu zināšanu apgušanu (vai nedublē citus studiju priekšmetus), studenta ieguldīto patstāvīgo darbu studiju priekšmeta apguvē, mācību literatūras atbilstību studiju priekšmeta prasībām.

Klīniskā prakse tiek realizēta praksu vietās saistībā ar sadarbības līgumiem prakses realizācijā SIA “Rīgas Dzemdību nams”, SIA “ARS”, SIA “Veselības centrs – 4”, SIA “Saulespuķe”.

Studiju kursu apguvē tiek izmantotas dažādas mācību metodes saskaņā ar studiju kursa mērķi: pasniedzēja stāstījums, laboratorijas darbi, videofilmas vai prezentācijas, diskusiju grupas, situāciju simulācijas. Pielietojamo mācību metožu mērķis ir arī veidojot studentu spēju kritiski analizēt situācijas un problēmas, pielietojot teorētiskās zināšanas, praktiskās iemaņas un attieksmes, loģiski vērtēt situāciju attīstību un pieņemt lēmumu problēmu atrisināšanai, attīstīt savstarpējas saskarsmes prasmes, spēju strādāt gan individuāli, gan grupā, sadarbojoties ar citiem sociālās un veselības aprūpes speciālistiem, tieka attīstīta prasme publiski diskutēt un pamatot savu viedokli, pilnveidot rakstiskās saziņas prasmes. Pārbaudes formas arī ir dažādas: rakstiski pārbaudes darbi, testi, prezentācijas, demonstrējumi. Vērtēšanas kritēriji studentiem ir iepriekš zināmi, tos pasniedzējs paziņo, sākot studiju kursu. Katram studiju kursam ir savi vērtēšanas kritēriji, ar tiem students var iepazīties arī RSU mājaslapā, apskatot studiju kursa aprakstus. Labāku vērtējumu studenti saņem, ja spēj demonstrēt papildu zināšanas, kas apgūtas individuāli papildus lekcijās stāstītajam. Eksāmena kārtošana studiju kursa noslēgumā ir obligāta prasība, lai iegūtu KP par studiju kursa apguvi.

Valsts pārbaudījumu, kura sastāvdaļa ir bakalaura darba izstrāde un aizstāvēšana, vērtē valsts pārbaudījuma komisija, kuras vadītāju un sastāvu attiecīgajam akadēmiskajam gadam apstiprina augstskolas satversmes noteiktajā kārtībā. Komisija darbojas saskaņā ar augstskolas Senāta apstiprinātu nolikumu. Komisijas sastāvā ir komisijas vadītājs un vismaz četri komisijas locekļi. Komisijas vadītājs un vismaz puse no komisijas sastāva ir nozares profesionālo organizāciju vai darba devēju pārstāvji.

6. Studiju programmas stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze.

Iekšējo un ārējo faktoru sniegtās priekšrocības un problēmas	
Iekšējie faktori	
<u>Stiprās puses</u> 1. Akadēmiskā personāla pieredze un atbilstoša kvalifikācija programmas realizācijā. 2. Pietiekoši RSU resursi programmas realizēšanai. 3. E-studiju izmantošanas iespējas studiju procesā. 4. Programmā iesaistīto docētāju un studējošo iespējas piedalīties mobilitātes aktivitātēs. 5. Vienīgā augstskola Latvijā, kurā apmāca vecmātes ar bakalaura grādu.	<u>Vājās puses</u> 1. Nepietiekams finansējums pētniecībai, starptautisku konferenču, kongresu apmeklēšanai. 2. Neskaidras perspektīvas studējošiem attiecībā uz darba iespējām pēc profesijas iegūšanas. 3. Nepietiekams akadēmiskā personāla (vecmāšu) skaits.
Ārējie faktori	
<u>Iespējas</u> 1. Ir valsts finansētās studiju vietas. 2. Ir iespēja studēt par fizisko vai juridisko personu līdzekļiem. 3. Studentu un docētāju mobilitāte. 4. Iegūtais grāds rada konkurētspēju darba tirgū, ne tikai dzemdniecībā. 5. Iespēja turpināt studijas dažādās maģistrantūras programmās.	<u>Draudi</u> 1. Limitētās vecmāšu darba tirgus iespējas valstī. 2. Nepietiekamais finansējums veselības aprūpei kopumā, ar ietekmi uz konkurētspējīgu atalgojumu. 3. Neskaidra nostāja cilvēkresursu politikā veselības aprūpes sistēmā valstī. 4. Iesīkstējuši sabiedrības uzskati par vecmātes profesijas kompetencēm.

7. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem.

Studiju programmas aktualitāti nosaka darba tirgus prasības un iespējas – darba tirgus garantē izglītības sistēmas attīstību tā prasībām. Latvijā tiek pievērsta uzmanība jautājumiem par darba resursu profesionālo sagatavošanu atbilstoši darba tirgus izvirzītajām prasībām, īpaši respektējot darba tirgu reģionos.

Pēc statistikas datiem, 2015. gadā ir bijušas 398 praktizējošas vecmātes, šobrīd Latvijā uz 100 000 iedzīvotājiem ir nodarbinātas 18,2 vecmātes, ES vidējie rādītāji ir 32,04 vecmātes uz 100 000 iedzīvotāju. Pagājušajā gadā Latvijā bija 21 496 dzemdības, no kurām trešdiena daļa notika SIA “Rīgas Dzemdību namā”. Tas nozīmē, ka lielākā daļa vecmāšu ir nodarbinātas Rīgā, reģionos vecmāšu kļūst arvien mazāk. Tomēr Veselības ministrijas viena no prioritātēm ir mātes un bērna veselības aprūpe, ko atbalsta arī PVO. Viens no pasākumiem ir vecmātes lomas nostiprināšana un akceptēšana grūtnieču un nedēļnieču aprūpē primārā veselības aprūpes līmenī un fizioloģisku dzemdību vadīšanā. Tas nozīmē, ka pieaugs nepieciešamība pēc kvalificētām vecmātēm.

Atsauce: ES stratēģija “Eiropa 2020”; PVO stratēģija “Veselība 2020”; Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014.–2020. gadam; Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija “Latvija 2030”, īpaši 2. sadaļā “Ilgttermiņa ieguldījumi cilvēkkapitālā” noteiktais ilgtermiņa rīcības virziens – veselības un sociālo pakalpojumu kvalitāte un pieejamība; Darbības programma “Izaugsme un nodarbinātība” 2014.–2020. gadam; <http://www.spkc.gov.lv/veselibas-aprupes-statistika/>; http://www.vm.gov.lv/images/userfiles/prezentac_darba_grupa_1_2013.pdf; http://www.vm.gov.lv/lv/ministrija/konsultativas_padomes/mates_un_berna_veselibas_konsultativa_padome/.

8. Iepriekšējā akreditācijā (ja tāda ir bijusi) studiju programmas licencēšanas ietvaros konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana (ja tādi ir bijuši).

Tika ierosināts rast jaunas prakšu vietas, lai studentēm būtu lielāks priekšstats, cik daudzveidīga ir vecmāšu profesija (piemēram, topošo vecāku skolas, ambulatorā grūtnieču novērošana un aprūpe). Atbilstoši studiju programmas attīstības plānam tiek plānots paplašināt piedāvājumu klīniskās prakses iespējām ārpus galvaspilsētas, tā tuvinoties studentu dzīves un, iespējams, potenciālai darba vietai, kā arī radot iespēju iepazīt reģionālo stacionāru darba specifiku. 2015./2016. studiju gadā gadā studentes iespēju robežās bijušas praksē Jūrmalā, Madonā, Valmierā, Liepājā un Rīgā.

Ierosināts vairāk iesaistīt akadēmisko grādu guvušās un praktizējošās vecmātes. 2015./2016. mācību gadā studiju programmas realizācijā iesaistītas vairākas jaunas 2016. gadā akadēmisko grādu ieguvušās un praktizējošās vecmātes.

9. Informācija par ārējiem sakariem.

9.1. Sadarbība ar darba devējiem, profesionālajām organizācijām Latvijā un ārvalstīs.

Lai veicinātu sadarbību ar darba devēju organizācijām, viņu iesaisti topošo speciālistu izglītošanā, kā arī lai paaugstinātu RSU studentu konkurētspēju darba tirgū, katru gadu universitātē tiek rīkota Karjeras iespēju nedēļa. Tās laikā notiek darba devēju organizāciju prezentācijas, kurās darba devēju pārstāvji stāsta par karjeras iespējām pārstāvētajā organizācijā, piedāvā RSU studentiem un absolventiem aktuālās vakances, kā arī sniedz praktiskus padomus, kā gūt panākumus darba tirgū. 2015. gadā no 27. līdz 29. oktobrim RSU Karjeras iespēju nedēļā piedalījās vairāk nekā 30 darba devēju. Notika studentu un absolventu tikšanās gan ar Rīgas medicīnas un veselības aprūpes iestādēm (piemēram, Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīca, Bērnu klīniskās universitātes slimnīca, Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca, Veselības centru apvienība, Veselības centrs 4, MFD Veselības grupa, Slimību profilakses un kontroles centrs), gan ar reģionālām veselības aprūpes iestādēm (piemēram, Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca, Daugavpils reģionālā slimnīca, Madonas slimnīca, Rēzeknes slimnīca, Tukuma slimnīca, Nacionālais rehabilitācijas centrs “Vaivari”). Pasākumu apmeklēja nedaudz vairāk par 250 veselības aprūpes virziena studentiem.

Darba devēju un profesionālās asociācijas pārstāvji piedalās studiju programmas “Vecmāte” Valsts eksāmenu komisijas sastāvā. Mācībās iesaistās praktizējošās vecmātes ar atbilstošu izglītību – prakšu vadītāji, akadēmiskais personāls, stundu pasniedzēji. “Vecmāšu” Studiju kvalitātes padomē iesaistīti darba devēju pārstāvji. Mācībspēku un dzemdību aprūpes katedras docētāji sadarbībā ar Latvijas vecmāšu asociācijas pārstāvjiem piedalās darba grupās Veselības ministrijā, Latvijas Māsu asociācijā. Piedaloties organizētajās zinātniski pētnieciskās konferencēs, kongresa rīcības komitejas sastāvā PVO veidotajos semināros veidojas sadarbība zinātniski pētnieciskajā jomā.

9.2. Studējošo un akadēmiskā personāla starptautiskās apmaiņas kvantitatīvie rādītāji.

2015./2016. akad. studiju gadā starptautiskās apmaiņās bijuši 7 MDAK docētāji: *Karelia University of Applied sciences* (Somija) – 3, *Tarty Health Care College* (Igaunija) – 4.

9.3. Sadarbība ar Latvijas un ārvalstu augstskolām un koledžām, kuras īsteno līdzīgas studiju programmas, norādot, vai augstskolai ir sadarbība ar citām augstskolu vai koledžu bibliotēkām.

Studentu un docētāju mobilitātes iespējas piedāvā ERASMUS līgumi ar ārzemju augstskolām, kuras piedāvā vecmāšu programmu, un projekti NORDSNE, NORDBALT.

Minētie līgumi un projekti akadēmiskajam personālam nodrošina iespēju braukt vieslekcijās un pieredzes apmaiņas braucienos, bet studentiem – trīs un vairāk mēnešu ilgas studijas un prakses iespējas.

Studiju programmai “Vecmāte” ir sadarbības līgums ar SVSLF studiju programmu “Māsa”, kas paredz, ka studiju programmas “Vecmāte” slēgšanas gadījumā studentēm ir iespēja pāriet uz studiju programmu “Māsa”.

9.4. Studiju programmas starptautiskie sertifikāti, akreditācijas u. tml.

RSU ir sertificēta atbilstoši starptautiskajam standartam ISO 9001:2008 “Kvalitātes pārvaldības sistēmas. Prasības” kopš 2002. gada. Sertificētā sfēra ir: augstākā izglītība, mūžizglītība, pētniecība, pētniecības rezultātu novērtēšana, zināšanu un prasmju novērtēšana, izglītības, augstākās profesionālās izglītības, akadēmisko grādu, zinātnisko grādu ieguvu apliecinājošu dokumentu izsniegšana.

2014. gada nogalē notika pārsertifikācija, kas apliecina, ka RSU nepārtraukti pilnveidojas un turpina iekļaušanos Eiropas vienotajā augstākās izglītības telpā, vairojot izglītības kvalitāti un ceļot universitātes prestižu, lai mācībspēki un studenti vēlētus strādāt un studēt RSU.

Apliecinājums par atbilstību ISO 9001:2008 prasībām ir pieejams RSU mājaslapā: http://www.rsu.lv/images/stories/dokumenti/sertifikati/ISO_LV_2014.pdf

2016. gada februārī RSU tika veikta PASCL ekspertu vizīte, kuras rezultātā esam novērtēti kā studentcentrēta universitāte (skat. studiju virziena raksturojuma 9.2. punktu).

10. Studiju programmas atbilstība darba tirgus pieprasījumam, darba devēju aptaujas rezultāti.

Darba devēju viedokļa noskaidrošanai RSU Māszinību un dzemdību aprūpes katedras pārstāvji aktīvi komunicē gan ar darba devējiem, gan Latvijas Vecmāšu asociācijas pārstāvjiem. Darba devēju aptaujas liecina, ka studiju programma atbilst darba tirgus prasībām un ka absolventi ir kvalificēti speciālisti. Darba devēju aptaujas tiek izmantotas, lai veiktu uzlabojumus studiju programmā. Uzklāusot darba devēju viedokli, tiks uzlabots OSKE. Noskaidrojot viedokļus, secināts, ka darba devēji atzinīgi atsaucas par “Vecmāšu” programmas absolventiem. RSU Māszinību un dzemdību aprūpes katedras prakšu vadītāji un daļa docētāju ir arī darba devēju pārstāvji, kas nodrošina profesionāļu iesaisti apmācībā, kā arī rada iespēju studentiem iepazīt novitātes nozarē. Lielākais atbalstītājs “Vecmāšu” programmas studentēm ir SIA “Rīgas Dzemdību nams”.

Kā problēma minēta iesīkstējusi attieksme par vecmātes profesiju – vecmāte strādā tikai dzemdību zālē vai kā izpildītāja ginekologa praksē, kas neļauj attīstīt vecmāšu praktisko darbību primārajā aprūpē.

No 2015./2016. gada absolventiem profesijā strādā 14 absolventi, no tiem 12 SIA “Rīgas Dzemdību nams”.

11. Studiju programmu perspektīvais novērtējums, ņemot vērā nacionāla līmeņa attīstības plānošanas dokumentos izvirzītās valsts attīstības prioritātes, Latvijas uzdevumus Eiropas Savienības kopējo stratēģiju īstenošanā, kā arī studiju programmas atbilstība Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām.

Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014.–2020. gadam paredz kompleksu atbalsta sistēmu ģimenēm. Plāna mērķis ir panākt, ka dzimstības

līmenis pieaug no 18 825 (2014) līdz 27 000 (2020). Šis plāns arī paredz, ka palielināsies arī iedzīvotāju īpatsvars, kas dzīvo ģimenē ar diviem vai vairāk nepilngadīgajiem bērniem – no 15,7 % (2014) līdz 19 % (2020). (*Datu avots: CSP, E U – SILC. Prognozes: Vēlamā scenārija prognoze (PKC prognoze)*).

Arī Eiropas Savienības kopējā stratēģija paredz risināt negatīvo demogrāfisko situāciju. Latvijas politikas stratēģija šajā jomā ir panākt, lai ES līdzekļi tiktu pēc iespējas izmantoti Latvijas demogrāfisko jautājumu risināšanai.

Ņemot vērā šos dokumentus, studiju programmai ir perspektīva, jo pieprasījums pēc profesionālām vecmātēm palielināsies.

Studiju programmas vadītājs: _____ /Kristīne Embure-Zapoļska/
Paraksts, atšifrējums

Datums: 26.09.2016.

SASKAŅOTS

Rīgas Stradiņa universitātes

SVSLF Studiju programmas “Vecmāte” studiju kvalitātes padomes

2016. gada 9. septembra sēdē

Protokols Nr. _____

Rīgas Stradiņa universitātes

SVSLF Domes sēdē

2016. gada 14. septembra sēdē

Protokols Nr. 12.2-4/2016/05